

Hôm qua 29/9, Đà Nẵng lần đầu tiên đã bầu trực tiếp Bí thư thành phố, ông Nguyễn Bá Thanh tái đắc cử Bí thư nhiệm kỳ 2010-2015.

Thật ra thì cũng phải thừa nhận điều này, vì ông Nguyễn Bá Thanh là ứng cử viên duy nhất, và không phải là bầu phiêu lưu.

Chân dung chủ tịch Hồ Chí Minh, Lenin, Karl Marx được bày bán trên đường phố Hà Nội, ngày 29/9/2010. / Reuters

Theo các nhà phân tích, việc thực hiện bầu trực tiếp bí thư là một sự đổi mới có thể dẫn đến một tiến trình dân chủ trực tiếp hơn trong đảng và có thể đẩy nhanh giai đoạn chuyển tiếp thị trường lãnh đạo. Tuy nhiên tiến trình cải tổ Việt Nam vẫn rất thận trọng và chậm hơn so với Trung Quốc.

Thật 29/9 vừa qua, Đà Nẵng lần đầu tiên đã bầu trực tiếp Bí thư thành phố. Điều này Đảng bộ thành phố này đã bầu lại ông Nguyễn Bá Thanh vào chức Bí thư thành phố nhiệm kỳ 2010-2015.

Thật ra thì cũng phải thừa nhận rằng đây là một sự kiện này, vì thế nhất, ông Nguyễn Bá Thanh là một người duy nhất do toàn bộ Ban chấp hành đảng, ba người khác đã từ đảng rút lui trước đó.

Thứ hai, nhìn qua hình ảnh của Đảng hội Đảng bộ Đà Nẵng thì thấy là các đại biểu ưu tú phải ưu tiên cách gì tay, chứ không phải là biểu tượng kín. Thành ra, vì có ông Nguyễn Bá Thanh đứng đầu phải 99,66% chúng ta có gì đáng ngạc nhiên, vì có một dám công khai biểu tượng chúng ta nhân vật này.

Cho tôi nay, các lãnh đạo Đảng nhân dân được chọn theo hai giai đoạn. Đầu tiên, Đảng hội Đảng, đứng đầu từ 5 năm một lần, biểu ra một ban chấp hành, rồi sau đó, ban chấp hành này mới biểu ra bí thư.

Trước khi phải nhân báo Tuổi Trẻ ngày 13/9, ông Trần Lưu Hữu, Phó Ban Tổ chức Trung ương cho biết là Bộ Chính trị đã giao cho Ban Tổ chức Trung ương chuẩn bị phương án biểu trưng tiếp theo bí thư Đảng trong kỳ Đảng hội Đảng Cộng sản Việt Nam vào đầu năm tới.

Vì có thay đổi thế thức biểu trưng là một bước tiến nghiêm túc nhân dân cộng hòa trong nội bộ Đảng, chuẩn bị cho Đảng hội. Nhưng các nhà phân tích từ vấn đề trên, cho rằng những thay đổi đó không có nghĩa là Đảng Cộng sản sẽ từ bỏ được quy định lãnh đạo, như được ghi rõ trong Hiến pháp hiện hành. Nhưng người chỉ trích chủ đề thì xem đây chỉ là một cách để tô vẽ cho hình ảnh của Đảng.

Tuy vậy, như nhân dân được nhắc đến hãng tin Reuters, trong bản tin phát ngày hôm qua, vì có thể nghiêm túc biểu trưng tiếp theo một sự đổi mới phương thức có thể được nhân dân tiến hành dân chủ trước tiếp hiện trong đảng, và có thể thay nhanh giai đoạn chuyển tiếp thế hệ lãnh đạo.

Đà Nẵng là 1 trong 10 địa phương được ưu tiên biểu trưng tiếp theo bí thư tỉnh ủy, thành ủy. Vì có biểu trưng tiếp theo Đà Nẵng là một bước có ý nghĩa trong một tiến trình cải tiến đã được tiến hành một các cấp thấp hơn, chỉ thức là 1.400 đảng bộ cấp xã và 230 đảng bộ cấp huyện. Hơn nữa, theo nhận xét của ông Carlyle Thayer, chuyên gia về Việt Nam, Đà Nẵng là một trong những thành phố hiện của Việt Nam, nên vì có thể tiến hành này càng có tính chất quan trọng.

Ông Carlyle Thayer nhận định, « Việt Nam đang thử nghiệm bước vi phạm nhân dân trong nội bộ Đảng và bộ tư tưởng các lãnh đạo Đảng. Điều này sẽ có ảnh hưởng đến chính trị quốc gia trong tương lai. »

Theo chuyên gia này, cái tôi nói trên có thể dẫn đến vi phạm bộ tư tưởng chính Nhà nước và chính sách Quốc hội, qua đó mở đường cho các đảng viên trở thành. Hiện giờ, toàn bộ ủy viên Bộ Chính trị đều đã tuổi từ 60 trở lên và có một ủy viên đã 70 tuổi.

Nhưng theo hãng tin Reuters, các nhà phân tích cho rằng tiến trình cải tổ Việt Nam vẫn rất thận trọng và vẫn chủ yếu dựa trên so với Trung Quốc. Đảng Cộng sản Trung Quốc đã mở cửa đón nhận các nhà doanh nghiệp từ năm 2002, còn Việt Nam nay mới có dự án kết nối doanh nghiệp từ nhân vào Đảng.

Vấn đề cần đặt ra là khi nào người dân mới được quyền tư tưởng bộ tư tưởng nhân dân người lãnh đạo trong một quốc gia được đảng như Việt Nam?

Trong những bài đóng góp ý kiến nhân Đại hội Đảng, đăng trên báo điện tử VietnamNet, ông Bùi Đức Lai, từng làm việc trong Ban Tư tưởng Trung ương Đảng, đã đề nghị Đảng đưa một công nghệ lãnh đạo xây dựng chế độ dân chủ nhân dân, thay vì cứ bám lấy những giáo điều đã lỗi thời của chủ nghĩa Mác-Lênin và duy trì mô hình xã hội chủ nghĩa kiểu Xô viết.

Nhưng muốn xây dựng một chế độ dân chủ nhân dân như thế thì phải sửa đổi hiến pháp năm 1991, tức là phải bỏ đi 4 câu Hiến pháp về vai trò lãnh đạo của Đảng, một điều mà chính các ban lãnh đạo mới của Đảng, cho dù có điều ước gì cách đó đâu, sẽ làm.